

NBP

Narodowy Bank Polski

Międzynarodowy handel usługami w 2014 roku.

Wstęp	3
1. Przychody z tytułu usług	5
1.1. Usługi transportowe	7
1.2. Usługi uszlachetniania oraz napraw	8
1.3. Podróże zagraniczne	8
1.4. Pozostałe usługi	9
Ramka I: Polski handel usługami innowacyjnymi oraz opartymi na wiedzy	10
2. Rozchody z tytułu usług	12
2.1. Usługi transportowe	14
2.2. Naprawy oraz usługi uszlachetniania	15
2.3. Podróże zagraniczne	15
2.4. Pozostałe usługi	15
Ramka II: Rozchody z tytułu użytkowania własności intelektualnej oraz wydatki poniesione na usługi doradztwa gospodarczego	17
Aneks statystyczny	19
Spis wykresów i tabel	22

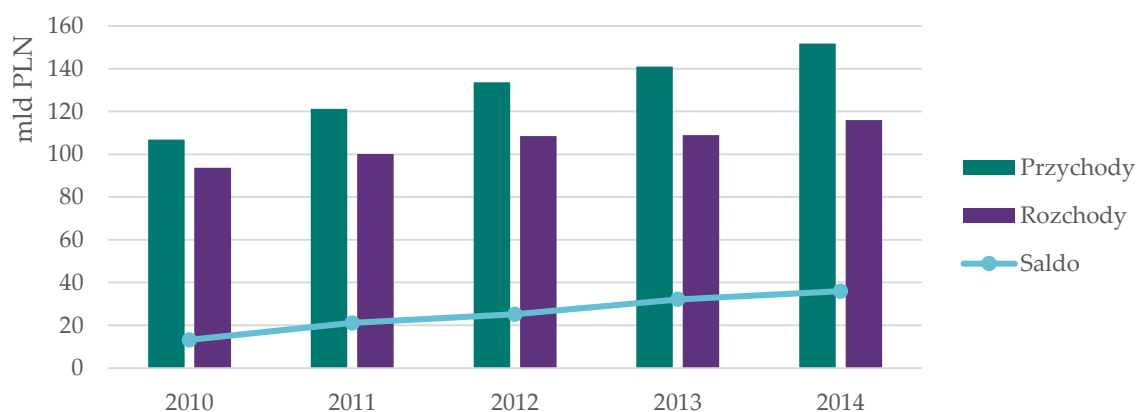
Wstęp

Prezentowany materiał dotyczy analizy polskiego międzynarodowego handlu usługami w latach 2010-2014¹. Wszystkie dane zostały przedstawione zgodnie z międzynarodowymi standardami (podręcznik Balance of Payments and International Investment Position Manual Sixth Edition – BPM6 oraz Manual on Statistics of International Trade in Services 2010 – MSITS 2010).

We wszystkich rozwiniętych i rozwijających się gospodarkach usługi stanowią kluczową i coraz ważniejszą dziedzinę gospodarki. W Polsce sektor usługi jest odpowiedzialny za większość wartości dodanej brutto oraz bardzo dużą część zatrudnienia. Wraz ze wzrostem krajowego sektora usług, szybko rośnie także wymiana międzynarodowa transakcji usługowych pomiędzy Polską a resztą świata.

Saldo międzynarodowego handlu usługami od początku omawianego okresu było dodatnie i charakteryzowało się stałym trendem rosnącym. W 2014 r. przychody z międzynarodowego handlu usługami wynosiły 151,8 mld PLN, zaś wydatki 115,9 mld PLN. Saldo ukształtowało się na poziomie 35,9 mld PLN, oznacza to wzrost o 172,4% w porównaniu do 2010 r., kiedy saldo wynosiło zaledwie 13,2 mld PLN. Poniższy wykres pokazuje przedstawiony wzrost nadwyżki w obrotach usługowych, który wynikał głównie z szybszego przyrostu przychodów niż rozchodów.

Wykres 1: Międzynarodowy handel usługami w latach 2010-2014.

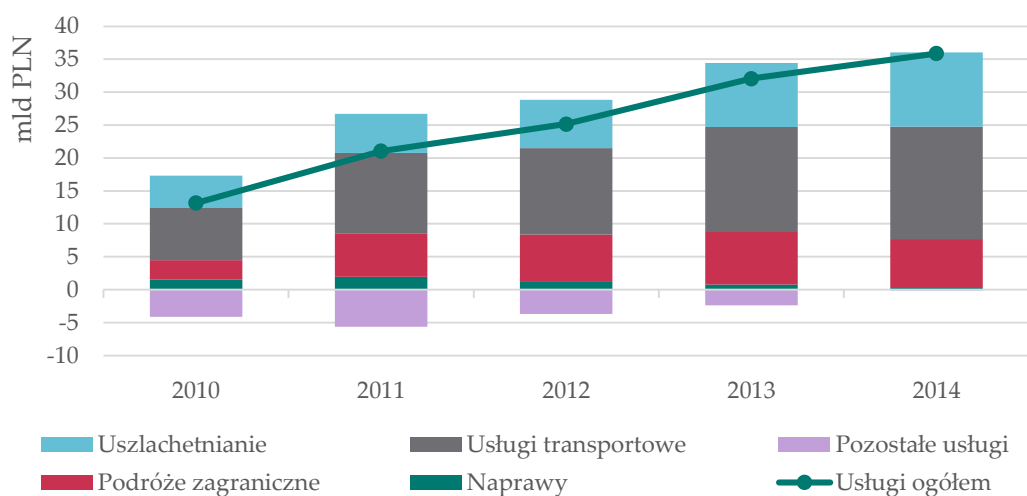

Źródło: NBP

¹ Szczegółowe dane o międzynarodowym handlu usługami są dostępne na stronie internetowej NBP <http://www.nbp.pl/>

W 2014 r. największy wpływ na dodatnie saldo międzynarodowego handlu usługami miały trzy główne kategorie: usługi transportowe (saldo 17,0 mld PLN), uszlachetnianie (11,3 mld PLN) oraz podróże zagraniczne (7,4 mld PLN). Najważniejszą zmianą, którą można zaobserwować było stopniowe (trwające na przestrzeni prezentowanych 5 lat) zmniejszanie się ujemnego salda pozostałych usług². W 2010 r. wynosiło ono minus 4,2 mld PLN, by w 2014 r. osiągnąć wartość tylko minus 0,2 mld PLN.

Wykres 2: Saldo usług na przestrzeni 2010-2014.

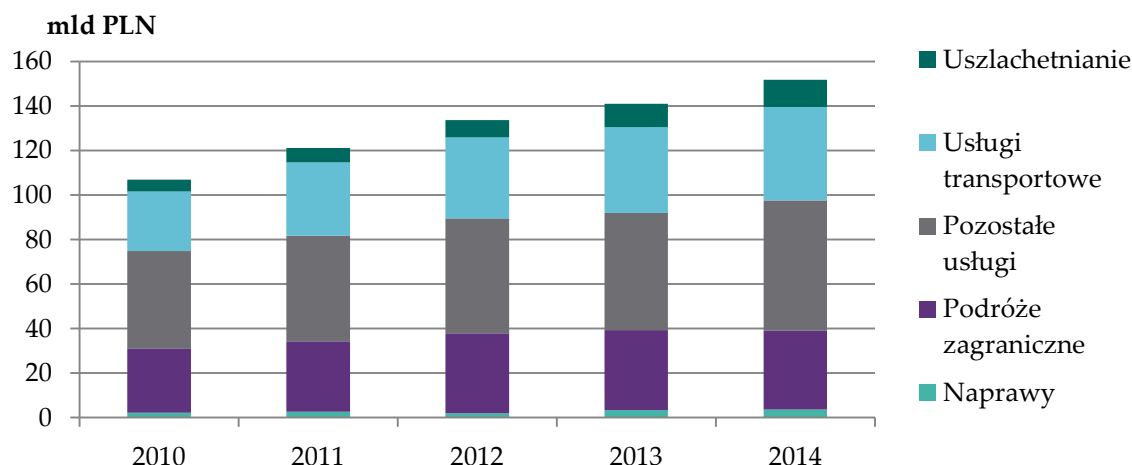
Źródło: NBP.

² Szczegółowy opis pozostałych usług znajduje się w „Międzynarodowy handel usługami” – informacja metodyczna dostępne na <http://www.nbp.pl/>

1. Przychody z tytułu usług

W 2014 r. usługi dostarczone przez polskie przedsiębiorstwa nierezydentom wyniosły 151,8 mld PLN, co skutkowało wzrostem w porównaniu do poprzedniego roku o 10,8 mld PLN (tj. o 7,6%). Na uwagę zasługuje, że w przeciągu ostatnich 5 lat przychody z tytułu usług wzrosły aż o 42,0%. W omawianym roku wartość usług sprzedanych przez polskie podmioty kształtowana była poprzez: pozostałe usługi (58,6 mld PLN), usługi transportowe (41,9 mld PLN), usługi z tytułu podróży zagranicznych (35,3 mld PLN), usługi uszlachetniania (12,3 mld PLN) oraz usługi napraw i konserwacji (3,6 mld PLN).

Wykres 3: Struktura przychodów z międzynarodowego handlu usługami.

Źródło: NBP.

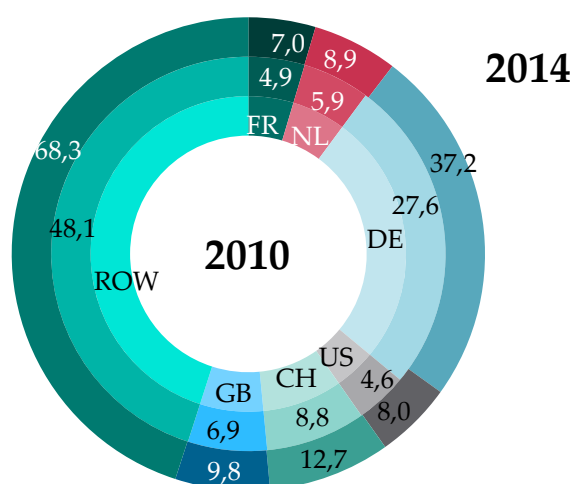
Największy wpływ na zmianę wielkości przychodów z tytułu usług w latach 2010-2014 miały obroty z tytułu pozostałych usług i usług transportowych (wzrost każdej z kategorii przekroczył 15 mld PLN). Duży wpływ na kształtowanie się przychodów z usług miały również usługi uszlachetniania oraz podróże zagraniczne (wzrost odpowiednio o 6,9 oraz 6,3 mld PLN).

Analiza struktury geograficznej wykazała, że najważniejszym rynkiem eksportowym były kraje Unii Europejskiej. Polscy rezydenci w 2014 r. sprzedali tam usługi o wartości 106,7 mld PLN (było to 71% całości wyświadczonych usług). Dominującą grupą wewnątrz UE pozostawały kraje strefy Euro (wartość przychodów wynosiła 78,6 mld PLN tj. 73,7% całości eksportu skierowanego do krajów wspólnoty). Na przestrzeni prezentowanych pięciu lat

udział krajów Unii Europejskiej w całości sprzedanych usług pozostawał na stabilnym poziomie.

W polskim eksporcie usług wyróżnić można sześć głównych kierunków (patrz wykres nr 4). Najważniejszym partnerem dla Polski na przestrzeni prezentowanego okresu były Niemcy. Polscy rezydenci wyświadczyli w 2010 r. podmiotom niemieckim usługi na kwotę 27,6 mld PLN. Z kolei w 2014 r. wartość ta wyniosła 37,2 mld PLN (wzrost o 34,5%). Najważniejszą kategorią usług w przypadku Niemiec są podróże zagraniczne, które stanowiły aż 32,6% całości przychodów z tytułu usług. Tak wysoki udział tej kategorii wynika z popularnego na obszarze transgranicznym zjawiska przekraczania granicy w celu nabycia towarów i usług. Są to tak zwane podróże jednodniowe, który definitywnie traktowane są także jako podróż zagraniczna. Pozostałymi grupami usług, które najchętniej kupowały niemieckie podmioty były: usługi transportowe (29,2% całości przychodów) oraz pozostałe usługi gospodarcze (15% całości przychodów, z czego 8,2 punktu procentowego przypadało na usługi techniczne oraz związane z handlem).

Wykres 4: Struktura geograficzna przychodów w roku 2010 oraz 2014 (w mld PLN).³

Źródło: NBP.

Do głównych importerów polskich usług należały również Szwajcaria (w 2014 r. wartość zakupionych przez nierezydentów usług wynosiła 12,7 mld PLN) oraz Wielka Brytania (9,8 mld PLN). Największy udział w eksporcie do Szwajcarii miały: pozostałe usługi biznesowe (35,1% z czego na usługi marketingowe przypadało 12,8 punktu procentowego, na usługi prawnicze oraz w zakresie zarządzania przypadało kolejno 10,9 punktu procentowego

³ ROW – Pozostałe kraje

oraz 10,4 punktu procentowego), usługi uszlachetniania (30,8% całości eksportu w omawianym kierunku) oraz usługi transportowe (17,6% całości przychodów ze Szwajcarii). Podmioty z rynku brytyjskiego najchętniej kupowały pozostałe usługi gospodarcze (30,5% całości eksportu, z czego na usługi profesjonalistów przypadało 20,1 punktu procentowego), usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne (22,7% całości przychodów pochodzących z Wielkiej Brytanii) oraz usługi transportowe (19,9% całości eksportu).

1.1. Usługi transportowe

Wartość przychodów z tytułu usług transportowych w 2014 r. była równa 41,9 mld PLN. Na przestrzeni prezentowanych pięciu lat przychody z omawianej kategorii wzrosły o 15,0 mld PLN, tj. o 56,6%. Głównym kierunkiem sprzedaży usług transportowych świadczonych przez polskie podmioty były kraje wspólnoty europejskiej (w 2014 r. wartość eksportu wynosiła 33,0 mld PLN – 78,8%). Najważniejszymi partnerami handlowymi były: Niemcy – 10,9 mld PLN (tj. 25,9%), Niderlandy – 3,8 mld PLN (tj. 9,3%) oraz Szwajcaria – 2,2 mld PLN (tj. 5,3%).

W świadczeniu przez polskie podmioty usług przewozowych dominował transport towarowy – jego wartość w 2014 r. wynosiła 29,4 mld PLN. Najważniejszą kategorią wśród tych usług zajmował transport towarowy (70,2% całości usług transportu), z kolei najistotniejszą rolę odgrywał towarowy transport samochodowy. W 2014 r. stanowił on 59,5% całości przychodów z usług przewozu.

Tabela 1: Przychody z usług transportowych (w mld PLN)

Transport	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	26,8	32,9	36,4	38,6	41,9
Towarowy	19,4	23,9	25,9	27,1	29,4
Pasażerski	5,7	6,3	7,6	8,0	9,1
Pozostały	1,4	2,7	2,9	3,4	3,4

Źródło: NBP.

Wartość świadczonych usług przewozu pasażerskiego w 2014 r. wynosiła 9,1 mld PLN. Stanowiły one 21,7% całości usług transportowych. W tej grupie usług dominującą rolę odgrywały usługi transportu lotniczego (3,1 mld PLN), które były bardzo rozproszone pomiędzy licznych partnerów handlowych.

Pozostałe usługi transportowe zawierają usługi takie jak: sprzątanie specjalistyczne, wynajem środków transportu bez załogi, usługi pocztowe i kurierskie itd. W 2014 roku kategoria ta była odpowiedzialna za 8,1% wszystkich świadczonych usług transportowych.

1.2. Usługi uszlachetniania oraz napraw

Usługi uszlachetniania obejmują przetwarzanie, montaż, etykietowanie, pakowanie świadczone przez podwykonawców nie będących właścicielem towarów. Wartość sprzedaży zagranicznej usług z tytułu uszlachetniania w 2014 r. wynosiła 12,3 mld PLN, w tym samym czasie sprzedaż usług z tytułu napraw była równa 3,6 mld PLN. Sprzedaż usług uszlachetniania na przestrzeni prezentowanych pięciu lat odnotowała gwałtowny wzrost (było to aż 6,9 mld PLN, tj. prawie 2,5 krotny wzrost). Tak dobra koniunktura przełożyła się na bardzo znaczący wpływ na saldo całości usług (patrz wykres nr 2). W tym samym czasie usługi z tytułu napraw i konserwacji wzrosły tylko o 1,5 mld PLN (tj. o 70,7%).

Głównymi odbiorcami usług uszlachetniania w 2014 r. okazały się Szwajcaria i Niemcy, które w sumie nabyły prawie 60,0% całej kategorii (odpowiednio 3,9 mld PLN i 3,4 mld PLN). Dominującym kierunkiem sprzedaży zagranicznej polskich usług napraw i konserwacji byli nasi zachodni sąsiedzi (w 2014 r. wartość eksportu wynosiła 1,1 mld PLN – 29,4% wszystkich wyświadczonych usług napraw i konserwacji).

1.3. Podróże zagraniczne

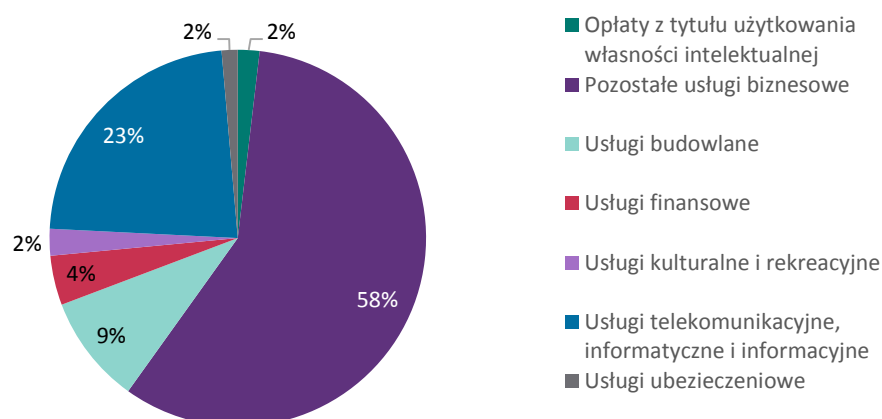
Wartość wydatków poniesione przez cudzoziemców przyjeżdżających do Polski w 2014 r. wynosiła 35,3 mld PLN. W porównaniu do 2010 r. kwota ta wzrosła o 6,3 mld PLN (tj. o 21,9%). Wśród omawianych wydatków dominowały te, przeznaczone na podróże prywatne. Zakupy usług nabytych przez nierezydentów w trakcie takich wyjazdów w 2014 r. wynosiła 30,3 mld PLN, pozostałą część stanowiły wydatki na podróże służbowe.

W 2014 r. najwięcej w Polsce wydali nierezydenci pochodzący z Niemiec (12,1 mld PLN), z Ukrainy (4,1 mld PLN) oraz z Czech (2,7 mld PLN) – były to głównie wydatki podróżnych jednodniowych. Na przestrzeni prezentowanych pięciu lat wydatki Niemców wzrosły o 1,3 mld PLN, zaś Ukraińców i Czechów pozostawały na stałym poziomie.

1.4. Pozostałe usługi

Przychody polskiej gospodarki z tytułu pozostałych usług w 2014 r. wynosiły 58,6 mld PLN. Najważniejszą kategorią były pozostałe usługi biznesowe (w ich skład wchodziły usługi badawczo rozwojowe, usługi świadczone przez profesjonalistów oraz usługi techniczne oraz związane z handlem), których eksport wynosił 34,0 mld PLN. Pomimo wzrostu o 4,9 mld PLN mającego miejsce na przestrzeni prezentowanego okresu, pozostałe usługi biznesowe zmniejszyły swój udział w całości pozostałych usług z 66,8% w 2010 r. do 58,0% w 2014 r. Kolejną bardzo znaczącą grupą usług były usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne, których wartość w 2014 r. wynosiła 13,4 mld PLN. Sprzedaż usług z omawianej grupy wzrosła aż o 7,3 mld PLN (tj. o 121,0%). Trzecią najważniejszą kategorią spośród pozostałych usług świadczonych przez polskie podmioty były usługi budowlane. W 2014 roku nierezydenci nabyli tego rodzaju usługi o wartości 5,5 mld PLN. Wydatki nierezydentów na usługi budowlane świadczone przez polskie podmioty na przestrzeni prezentowanego okresu wzrosły o 1,5 mld PLN.

Wykres 5: Struktura przychodów z pozostałych usług w roku 2014 (w %)

Źródło: NBP.

Struktura pozostałych usług w 2014 r. była bardzo podobna do tej obserwowanej w 2010 r. Największą zmianę odnotować można w spadku znaczenia pozostałych usług biznesowych (spadek o 8,8 punktów procentowych). Powstałą lukę wypełniły usługi telekomunikacyjne informatyczne oraz informacyjne (wzrost o 8,9 punktu procentowego). Udział usług budowlanych, ubezpieczeniowych, finansowych, kulturalnych i rekreacyjnych, z tytułu zarządzania własnością intelektualną oraz usług rządowych był bardzo stabilny. W ramach pozostałych usług wydzielić można również grupę usług innowacyjnych oraz opartych na wiedzy, której specyfikę w przychodach omówiono w Ramce I.

Głównymi kontrahentami polskich podmiotów w międzynarodowym handlu pozostałymi usługami były państwa Unii Europejskiej, których udział w 2014 r. wyniósł 69,6% całości. Jej znaczenie na przestrzeni prezentowanych pięciu lat pozostawało na stabilnym poziomie. Najważniejszymi gospodarkami importującymi pozostałe usługi z Polski były: Niemcy – 9,8 mld PLN (tj. 16,6% całej kategorii), Wielka Brytania – 6,5 mld PLN (tj. 11,0%) oraz Szwajcaria 6,3 mld PLN (tj. 10,7%).

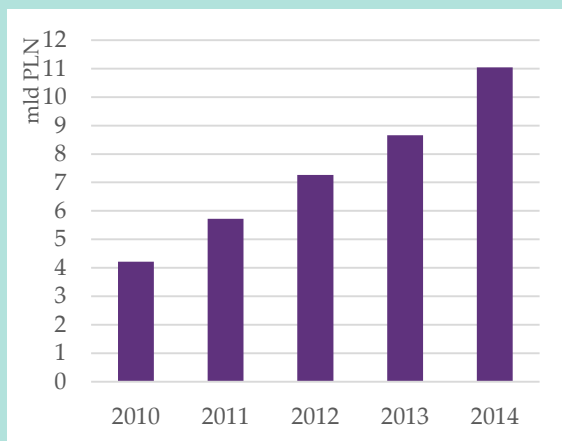
Ramka I: Polski handel usługami innowacyjnymi oraz opartymi na wiedzy

Do szybkiego rozwoju gospodarki w bardzo dużej mierze przyczyniają się usługi związane z nowymi technologiami i innowacyjnością oraz usługi oparte na wiedzy. Omawiane dziedziny gospodarki czerpią z nowych technologii i dużego wkładu kapitału ludzkiego (prac różnego rodzaju specjalistów). Do tej grupy zaliczyć można: usługi informatyczne, opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej, usługi architektoniczne i inżynierskie, usługi badawczo rozwojowe, usługi informacyjne, usługi prawnicze, księgowość, doradztwo gospodarcze, usługi biznesowe oraz w zakresie zarządzania, usługi konsultingowe, i usługi marketingowe⁴. Wartość eksportu usług innowacyjnych oraz opartych na wiedzy w 2014 r. wynosiła 38,1 mld PLN. Wielkość ta zwiększyła się o 17,9 mld PLN (tj. wzrost o 88,5%) od 2010 r.

Usługi innowacyjne oraz oparte na wiedzy najchętniej nabywane były przez podmioty pochodzące ze Szwajcarii (wartość transakcji wynosiła 5,1 mld PLN). Poza Szwajcarią największe znaczenie miały Niemcy (4,9 mld PLN), Stany Zjednoczone (4,6 mld PLN) oraz Wielka Brytania (4,5 mld PLN). Usługi wyświadczone podmiotom pochodzącym z wymienionych krajów stanowiły w sumie 50,5% sprzedaży całej omawianej kategorii.

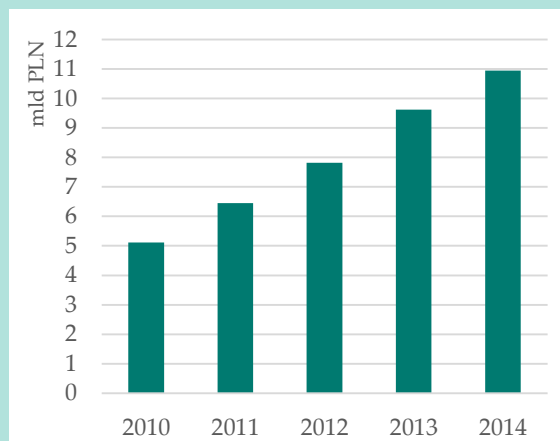
⁴ Firm level analysis of international trade in services, IFC Working Papers no 4, 2010.

Wykres 6: Usługi informatyczne

Źródło: NBP

Wykres 7: Usługi prawne, księgowo i doradztwa gospodarczego

Źródło: NBP.

W Polskim eksporcie usług innowacyjnych oraz opartych na wiedzy najważniejsze były usługi informatyczne. W 2014 r. wartość sprzedanych usług wynosiła 11,0 mld PLN. Ich wzrost od 2010 r. wynosił 6,8 mld PLN (wzrost o 162,2%). Była to jednocześnie najszybciej rozwijająca się gałąź w polskim eksporcie usług (pomijając wzrost usług drogowego transportu towarowego). Głównym składnikiem wpływającym na kształtowanie się wartości przychodów z usług informatycznych były takie usługi jak: usługi konsultacyjne i wdrożeniowe oraz doradztwo techniczne związane ze sprzętem i oprogramowaniem komputerowym, instalacja sprzętu (hardware) i oprogramowania komputerowego (software), konserwacja i naprawy sprzętu komputerowego i peryferyjnego itp.⁵

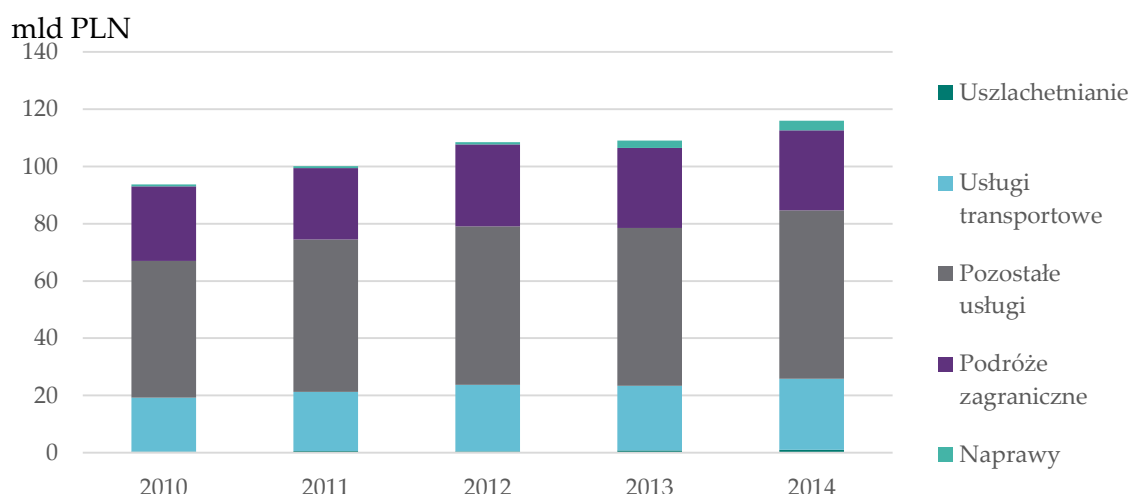
Kolejną znaczącą grupą były usługi prawne, księgowo oraz w dziedzinie doradztwa gospodarczego. Łączny przychody tej kategorii w 2014 r. wynosił 10,9 mld PLN. Sprzedaż usług z tej kategorii, w przeciągu prezentowanych pięciu lat, podwoiła się (w 2010 r. przychody wynosiły 5,1 mld PLN). Spowodowane to było głównie wzrostem wartości świadczonych usług doradztwa gospodarczego i usług w zakresie zarządzania o 3,8 mld PLN (z 2,5 mld PLN w 2010 r. do 6,3 mld PLN w 2014 r.) oraz zwiększeniem się sprzedaży usług księgowych o 2,0 mld PLN (z 1,9 mld PLN na początku prezentowanego okresu do 3,9 mld na końcu).

⁵ Więcej informacji dotyczących kategorii pozostałych usług informatycznych (kod 263C) znajdują się w opisie formularza DNU-K/DNU-R na stronie [Głównego Urzędu Statystycznego](#)

2. Rozchody z tytułu usług

W 2014 r. polskie podmioty nabyły z zagranicy usługi o wartości 115,9 mld PLN, co oznacza wzrost w porównaniu do poprzedniego roku o 7,0 mld PLN (tj. o 6,4%). W przeciągu ostatnich pięciu lat wartość usług zakupionych od nierezydentów wzrosła o 23,7%, czyli znacząco wolniej niż przychodów polskiej gospodarki. Struktura rozchodów była bardzo podobna do tej w przychodach. Największy wpływ na kształtowanie wielkości usług nabywanych przez polskie podmioty miały obroty w pozostałych usługach, usługi transportowe i podróże zagraniczne. Zakupy z tytułu pozostałych usług w 2014 r. wyniosły 58,7 mld PLN, co oznacza wzrost o 3,7 mld PLN w porównaniu do poprzedniego roku. Rozchody z pozostałych grup usługowych wyniosły 27,9 mld PLN, z czego dla wydatków przeznaczonych na podróże zagraniczne było to, 24,9 mld PLN.

Wykres 8: Struktura rozchodów z międzynarodowego handlu usługami

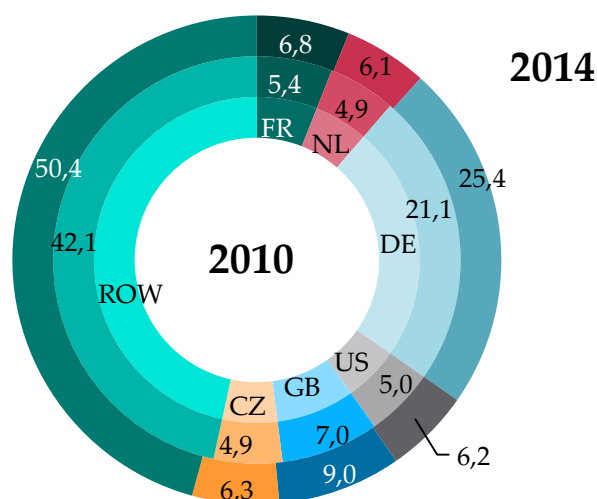
Źródło: NBP.

Na przestrzeni prezentowanych pięciu lat rozchody z tytułu usług wzrosły o 22,2 mld PLN, z czego największy wzrost wartości zakupionych usług odnotowano w pozostałych usługach – było to 11,0 mld PLN. Duży wpływ na zanotowany wzrost miały również usługi transportowe, które zwiększyły się o 6,0 mld PLN. Usługi napraw i konserwacji wzrosły w tym samym czasie o 2,7 mld PLN, a wydatki polskich rezydentów na podróże zagraniczne o 1,9 mld PLN. Wartość rozchodów z tytułu usług uszlachetniania była mało znacząca w całym analizowanym okresie.

Grupą krajów o najważniejszym znaczeniu dla polskiego importu usług była Unia Europejska. Polscy rezydenci w 2014 r. nabyli z tych krajów usługi o wartości 90,4 mld PLN (78,0% całości). Warto zauważyć, że udział krajów Unii Europejskiej w rozchodach, jest wyższy niż w polskich przychodach. Dominującą grupą wewnątrz UE były kraje strefy Euro. Wartość zakupionych tam usług wynosiła 64,5 mld PLN tj. 71,4% całości importu pochodzącego z krajów Unii Europejskiej. Na przestrzeni prezentowanych 5 lat udział Unii Europejskiej w całości kupionych usług pozostawał na stabilnym poziomie.

W rozchodach z tytułu usług wyróżnić można sześciu głównych partnerów (patrz wykres nr 8). Najważniejszym z nich dla Polski na przestrzeni prezentowanego okresu podobnie jak w eksporcie były Niemcy. Polscy rezydenci zakupili w 2010 r. od podmiotów niemieckich usługi o wartości 21,1 mld PLN. Z kolei w 2014 roku wartość ta wyniosła 25,4 mld PLN (wzrost o 20,2%). Największy udział w wydatkach polskich podmiotów na usługi miały: podróże zagraniczne – w 2014 r. było to 6,9 mld PLN (27,1% całego importu). Podobną skalą zakupów charakteryzowały się pozostałe usługi biznesowe oraz usługi transportowe – było to kolejno 5,7 mld PLN (22,3% całości usług nabytych z Niemiec) oraz 5,6 mld PLN (22,2% całości zakupów z tytułu usług).

Wykres 9: Struktura geograficzna rozchodów w roku 2010 oraz 2014 (w mld PLN)

Źródło: NBP.

Do grona krajów, z których polskie podmioty najchętniej nabywały usługi należały również Wielka Brytania (w 2014 r. wartość zaimportowanych usług wynosiła 9,0 mld PLN), Francja (6,8 mld PLN) oraz Czechy, Stany Zjednoczone i Niderlandy (we wszystkich przypadkach około 6 mld PLN).

2.1. Usługi transportowe

Wartość rozchodów z tytułu usług transportowych w 2014 r. była równa 24,9 mld PLN. Oznacza to wzrost w porównaniu do 2010 r. o 6,0 mld PLN, tj. o 31,6%. Polskie podmioty nabyły usługi transportowe głównie z krajów Unii Europejskiej (w 2014 r. wartość zakupionych usług wyniosła 18,2 mld PLN – 73,2% całości importu usług transportowych ogółem). Najważniejszymi partnerami handlowymi były: Niemcy – 5,6 mld PLN (tj. 22,6%), Rosja – 1,4 mld PLN (tj. 5,4%) oraz Dania – 1,3 mld PLN (tj. 5,3%).

W usługach transportowych nabywanych przez polskie podmioty, dominowały podobnie jak w przypadku przychodów, usługi transportu towarowego – jego wartość w 2014 r. wyniosła 17,0 mld PLN. Najważniejszą kategorią wśród nabytych usług dostarczania towarów zajmował kołowy transport towarowy (było to 64,6% całości omawianej kategorii). Towarowy transport samochodowy był również najważniejszą kategorią wśród nabytych od nierezydentów usług transportowych ogółem (w 2014 r. wynosił 44,1% całości przychodów z usług transportowych).

Tabela 2: Rozchody z usług transportowych (w mld PLN)

Transport	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	18,9	20,7	23,3	22,6	24,9
Towarowy	14,1	15,2	17,3	16,1	17,0
Pasażerski	1,6	1,2	1,2	1,0	2,1
Pozostały	3,2	4,2	4,8	5,5	5,8

Źródło: NBP.

Najmniej istotne okazały się zakupy usług przewozu pasażerskiego, który w 2014 r. wynosił 2,1 mld PLN. Stanowiły one zaledwie 8,5% całości zakupionych usług transportowych. W tej grupie usług dominującą rolę odgrywały usługi transportu lotniczego (w 2014 r. było to 2,0 mld PLN).

W 2014 r. import pozostałych usług transportowych wyniósł 5,8 mld PLN. W omawianym okresie kategoria ta była odpowiedzialna za 23,1% wszystkich usług transportowych świadczonych na rzecz polskich podmiotów. Pięcioletni wzrost zakupów pozostałych usług wyniósł 2,6 mld PLN, co oznaczało wzrost o 80,7%.

2.2. Naprawy oraz usługi uszlachetniania

Wartość nabytych usług z tytułu napraw i konserwacji w 2014 r. wynosiła 3,4 mld PLN. W tym samym czasie zakup usług uszlachetniania wynosił zaledwie 1,0 mld PLN. Zakup usług z tytułu napraw i konserwacji na przestrzeni prezentowanych pięciu lat odnotował wzrost o 2,7 mld PLN (tj. aż 4-ro krotny wzrost). W omawianym okresie import usług uszlachetniania zwiększył się jedynie o 0,6 mld PLN. Usługi napraw i konserwacji kupowane były przez polskie podmioty głównie z Niemiec (w 2014 r. wartość rozchodów wynosiła 1,2 mld PLN) oraz Szwajcarii (wartość zakupów wynosiła 1,0 mld PLN).

2.3. Podróże zagraniczne

Wartość wydatków poniesionych przez polskich rezydentów w czasie podróży zagranicznych w 2014 r. wynosiła 27,9 mld PLN. W porównaniu do 2010 r. zakupy rezydentów zwiększył się o 1,9 mld PLN (tj. o 7,4%). Podobnie jak w przypadku przychodów z tytułu podróży zagranicznych, również w przypadku rozchodów dominowały podróże prywatne. Wydatki Polaków w trakcie takich wyjazdów w 2014 r. wynosiły 22,0 mld PLN. W wydatkach Polaków z tytułu podróży służbowych, dominowały wydatki pracowników sezonowych (stanowiły one 64,1% całości podróży służbowych).

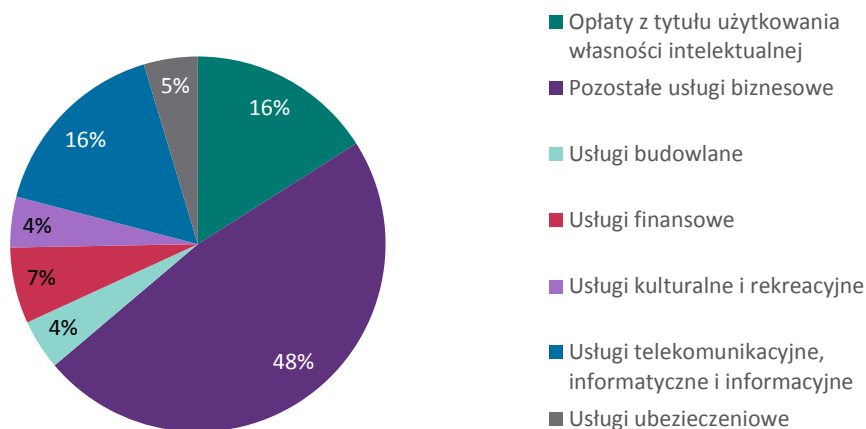
W 2014 r. Polacy przeznaczyci najwięcej pieniędzy na wyjazdy do Niemiec (6,9 mld PLN) oraz do Czech (3,5 mld PLN) – były to głównie płatności ponoszone w czasie podróży jednodniowych. Na przestrzeni prezentowanych pięciu lat wydatki polskich rezydentów w obu wymienionych krajach pozostawały na stałym poziomie.

2.4. Pozostałe usługi

Polskie rozchody z tytułu pozostałych usług w 2014 r. wynosił 58,8 mld PLN. Tak jak po stronie przychodów, najważniejszą kategorią były pozostałe usługi biznesowe, których import wynosił 27,9 mld PLN. Zakupy usług z wymienionej kategorii na przestrzeni prezentowanego okresu wzrosły (w przeciwieństwie do przychodów) o 5,7 mld PLN. Kolejnymi bardzo znaczącymi kategoriami były usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne (których wartość zakupów w 2014 r. wynosiła 9,5 mld PLN) oraz opłaty z tytułu użytkowania praw własności intelektualnej (których wartość wynosiła 9,3 mld PLN). Nabycia usług z obu omawianych kategorii wzrosły odpowiednio o 2,9 mld PLN, tj. o 43,2% (dla usług telekomunikacyjnych informatycznych i informacyjnych) oraz o 2,6 mld PLN, tj. o 38,1% (dla opłat z tytułu użytkowania własności intelektualnej). Struktura pozostałych usług w 2010 r. była bardzo podobna do tej obserwowanej w 2014 r. Największą zmianę, poza omówionymi powyżej, był spadek znaczenia usług finansowych (o 1,2 mld PLN – tj. o 23,4%), który kompensowany

był wzrostem rozchodów z tytułu usług ubezpieczeniowych (o 1,0 mld PLN – tj. o 60,7%). Udział pozostałych kategorii był bardzo stabilny.

Wykres 10: Struktura rozchodów z pozostałych usług w roku 2014 (w %)

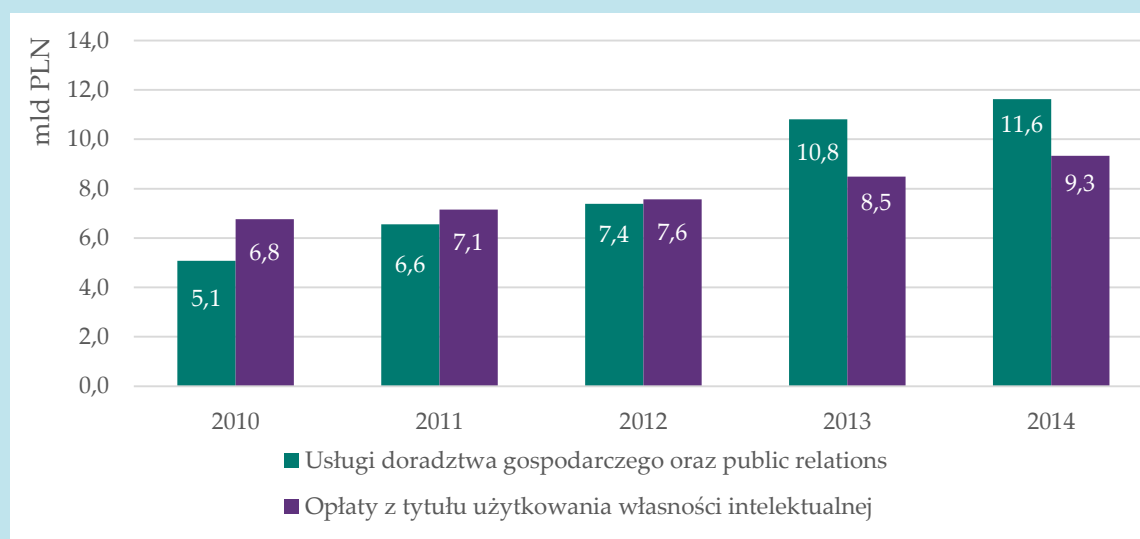

Grupą krajów, od których najczęściej polskie podmioty nabywały pozostałe usługi były państwa Unii Europejskiej (w 2014 r. wartość importu wynosiła 40,8 mld PLN – 69,6% całości zakupów). Jej znaczenie na przestrzeni prezentowanych pięciu lat pozostawało na stabilnym poziomie. Największa część importu pozostałych usług pochodziła z Niemiec (było to 11,3 mld PLN w 2014 r.) oraz Wielkiej Brytanii (wartość zakupów wynosiła 6,6 mld PLN). Ważnymi krajami, z których polskie podmioty kupowały usługi, były także Francja (4,7 mld PLN), Szwajcaria (4,4 mld PLN) oraz Stany Zjednoczone (4,3 mld PLN).

Ramka II: Rozchody z tytułu użytkowania własności intelektualnej oraz wydatki poniesione na usługi doradztwa gospodarczego

Od wielu lat na rynkach międzynarodowych można zauważyć tendencje globalizacyjne. Pod tym względem polskie podmioty nie są wyjątkowe i one również uczestniczą w światowych sieciach produkcji. W ramach takiej działalności dochodzi do transferu nowych technologii oraz wykorzystywania wiedzy zgromadzonej w innych krajach. Taki proces sprzyjać może pozytywnemu rozwojowi gospodarki importera. Do działalności w ramach grup kapitałowych zaliczyć można kupowanie praw do korzystania z własności intelektualnej lub zakup usług doradztwa gospodarczego oraz usług public relations od podmiotów zagranicznych.

Wykres 11: Opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej oraz wydatki poniesione na usługi doradztwa gospodarczego

Źródło: NBP.

Polskie podmioty w 2014 r. wydały na opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej oraz usługi doradztwa gospodarczego i public relations 21,0 mld PLN. Wartość ta wzrosła od 2010 r. o 9,1 mld PLN (tj. o 77,1%). W okresie 2010–2012 dominowały głównie wydatki związane z opłatami z tytułu użytkowania własności intelektualnej. Trend ten odwrócił się w latach 2013-2014, kiedy przeważać zaczęły zakupy usług doradztwa gospodarczego oraz public relations.

Polscy rezydenci przekazali w 2014 r. w przedstawiony wyżej sposób najwięcej pieniędzy podmiotom niemieckim (było to 3,4 mld PLN). W omawianych transakcjach duże znaczenie miały również firmy pochodzące z Wielkiej Brytanii (2,6 mld PLN), ze Szwajcarii (zakupiono u nich usługi o wartości 2,3 mld PLN) oraz z Francji (2,2 mld PLN). Duże grupy kapitałowe w ramach swej działalności mają możliwość optymalizowania zysku w skali

światowej. Najczęstszymi sposobami transferowania zysku do konkretnego kraju jest wypłacanie dywidend (przekazywanie zysku udziałowcom w danym kraju). Do takiej optymalizacji można także wykorzystać zawieranie kontraktów w ramach, których rezydent danego kraju opłaca prawo do korzystania z własności intelektualnej (m. in. znaków towarowych) lub zakupuje usługi doradztwa gospodarczego oraz usługi public relations. Wydatki polskich podmiotów z tytułu wyżej wymienionych kontraktów usługowych stanowiły 18,1% całości rozchodów z usług.

Aneks statystyczny

Tabela 3: Obroty głównych komponentów usługowych (mld PLN)

Nazwa usługi	2010	2011	2012	2013	2014
Usługi ogółem					
Eksport	106,9	121,2	133,6	141,0	151,8
Import	93,7	100,1	108,5	109,0	115,9
Uzlachetnianie					
Eksport	5,3	6,5	7,8	10,5	122,8
Import	0,4	0,6	0,4	0,8	1,0
Naprawy					
Eksport	2,1	2,6	1,9	3,3	3,6
Import	0,6	0,7	0,8	2,5	3,3
Usługi transportowe					
Eksport	26,8	32,9	36,4	38,6	41,9
Import	18,9	20,7	23,3	22,6	24,8
Podróże zagraniczne					
Eksport	29,0	31,6	35,8	36,0	35,3
Import	26,0	25,0	28,6	28,0	27,9
Pozostałe usługi					
Eksport	43,6	47,5	51,6	52,7	58,6
Import	47,8	53,2	55,3	55,1	58,7

Tabela 4: Pozostałe usługi w podziale na komponenty (mld PLN)

Nazwa usługi	2010	2011	2012	2013	2014
Pozostałe usługi					
Eksport	43,6	47,5	51,6	52,7	58,6
Import	47,8	53,2	55,3	55,1	58,8
Usługi budowlane					
Eksport	3,9	4,8	5,2	5,3	5,4
Import	2,1	2,1	2,6	2,6	2,5
Usługi ubezpieczeniowe					
Eksport	0,7	1,2	0,9	1,1	0,8
Import	1,7	2,1	2,3	2,3	2,7
Usługi finansowe					
Eksport	2,1	2,0	2,3	2,3	2,5
Import	5,0	5,2	5,2	3,7	3,8
Opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej					
Eksport	0,7	0,8	0,7	1,0	1,1
Import	6,8	7,1	7,5	8,5	9,3
Usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne					
Eksport	6,0	7,7	9,4	10,8	13,4
Import	6,6	7,1	8,1	9,0	9,5
Pozostałe usługi biznesowe					
Eksport	29,1	29,4	31,9	31,0	34,0
Import	22,2	24,4	25,4	26,2	27,9
Usługi kulturalne i rekreacyjne					
Eksport	0,9	1,6	1,3	1,2	1,4
Import	2,8	4,7	3,7	2,4	2,6
Usługi rządowe (gdzie indziej niewymienione)					
Eksport	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Import	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Tabela 5: Usługi transportowe w podziale na rodzaj transportu (w mld PLN)

	2010	2011	2012	2013	2014
Przychody					
Usługi transportowe	26,8	32,9	36,4	38,6	41,9
Transport samochodowy	16,0	20,0	21,5	23,7	25,9
Pozostałe usługi transportowe	3,3	3,9	4,9	5,4	6,3
Transport lotniczy	2,8	3,8	4,3	4,7	4,6
Transport morski	1,1	1,3	1,5	1,6	1,8
Transport rurociągowy oraz przesył energii elektrycznej	2,1	2,2	2,4	1,3	1,5
Transport kolejowy	1,1	1,2	1,4	1,5	1,4
Usługi kurierskie i pocztowe	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Transport wodny śródlądowy	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Rozchody					
Usługi transportowe	18,9	20,7	23,3	22,6	24,9
Transport samochodowy	8,8	10,1	11,0	11,2	11,7
Transport morski	3,3	3,2	3,8	3,9	4,2
Transport lotniczy	2,7	3,0	3,2	3,0	4,2
Pozostałe usługi transportowe	1,4	1,7	1,9	2,4	2,8
Transport kolejowy	1,3	1,3	1,6	1,4	1,4
Usługi kurierskie i pocztowe	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Transport wodny śródlądowy	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Transport rurociągowy oraz przesył energii elektrycznej	1,0	0,8	1,3	0,0	0,1

Spis wykresów i tabel

Spis wykresów:

Wykres 1: Międzynarodowy handel usługami w latach 2010-2014.....	3
Wykres 2: Saldo usług na przestrzeni 2010-2014.....	4
Wykres 3: Struktura przychodów z międzynarodowego handlu usługami.....	5
Wykres 4: Struktura geograficzna przychodów w roku 2010 oraz 2014 (w mld PLN).....	6
Wykres 5: Struktura przychodów z pozostałych usług w roku 2014 (w %).....	9
Wykres 6: Usługi informatyczne.....	11
Wykres 7: Usługi prawne, księgowo i doradztwa gospodarczego.....	11
Wykres 8: Struktura rozchodów z międzynarodowego handlu usługami.....	12
Wykres 9: Struktura geograficzna rozchodów w roku 2010 oraz 2014 (w mld PLN).....	13
Wykres 10: Struktura rozchodów z pozostałych usług w roku 2014 (w %).....	16
Wykres 11: Opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej oraz wydatki poniesione na usługi doradztwa gospodarczego.....	17

Spis tabel:

Tabela 1: Przychody z usług transportowych (w mld PLN).....	7
Tabela 2: Rozchody z usług transportowych (w mld PLN).....	14
Tabela 3: Obroty głównych komponentów usługowych (mld PLN).....	19
Tabela 4: Pozostałe usługi w podziale na komponenty (mld PLN).....	20
Tabela 5: Usługi transportowe w podziale na rodzaj transportu (w mld PLN).....	21